

ANALIZA CHELTUIELILOR TOTALE LA SC ARTEGO SA

Vochițoiu Violeta Elisabeta, studentă

Universitatea Constantin Brâncuși, Facultatea de Științe Economice

e-mail:vochitoiuvioleta@yahoo.com

Bărağan Elena Nicoleta, studentă

Universitatea „Constantin Brâncuși”, Facultatea de Științe Economice

e-mail: nicooletaelena@gmail.com

Rezumat:

Cheltuielile totale reprezintă un consum de resurse umane, materiale și financiare cu scopul de a obține profit. Am ales analiza cheltuielilor totale, deoarece aceasta reflectă sub formă valorică întregul consum de factori de producție sau de resurse materiale, umane și financiare, efectuat pentru fabricarea și vânzarea producției. Totodată nivelul, dinamica și structura acestor cheltuieli reflectă modul sintetic, activitatea întreprinderilor industriale pe linia folosirii eficiente a resurselor de care dispun, iar reducerea nivelului lor trebuie să reprezinte un obiectiv principal pentru toți agenții economici în vederea sporirii eficienței întregii activități desfășurate. Scopul acestui articol este de a analiza din punct de vedere dinamic, structural și factorial evoluția cheltuielilor totale din anii 2014- 2015 la SC ARTEGO SA.

Cuvinte cheie : cheltuieli totale; factori de producție; resurse;

1. Introducere

Obiectivul principal al acestui articol este acela de a realiza analiza cheltuielilor totale la SC ARTEGO SA deoarece reflectă în mod sintetic activitatea întreprinderii pe linia folosirii eficiente a resurselor de care dispun, iar reducerea nivelului lor trebuie să reprezinte un obiectiv principal pentru toți agenții economici, în vederea sporirii eficienței întregii activități desfășurate.

În literatura de specialitate cheltuielile pot fi definite:

- Cheltuielile reprezintă diminuări ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub formă de ieșiri sau scăderi ale valorii activelor ori creșteri ale datoriilor, care se concretizează în reduceri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din distribuirea acestora către acționari.[3]

- Cheltuielile reprezintă sumele sau valorile plătite sau de plătit pentru consumurile, lucrările executate și serviciile prestate de terți, remunerarea personalului, executarea unor obligații legale sau contractuale de către unitatea patrimonială, constituirea amortizărilor și provizioanelor, consumuri extraordinare. Într-o anumită formă cea mai mare parte din aceste consumuri localizate în timp și spațiu îmbracă forma costului produselor. Costurile reprezintă o categorie economică care se manifestă nemijlocit în producția materială, respectiv în activitatea de creare a bunurilor materiale.[4]

- Cheltuielile unei întreprinderi reflectă sub formă valorică întregul consum de factori de producție sau de resurse materiale, umane și financiare, efectuat pentru fabricarea și vânzarea producției.[1]

2. Aspecte teoretice privind cheltuielile

Analiza structurală, dinamică și factorială a cheltuielilor totale prezintă o deosebită importanță în activitatea de gestiune și control, deoarece evidențiază modul în care sunt utilizate resursele materiale, umane și financiare ale întreprinderii, asigurând înțelegerea mecanismului de formare a rezultatelor în funcție de volumul, structura și tendințele diferitelor categorii de consumuri. Cheltuielile, ca expresie a consumului de resurse, joacă un rol determinant în aprecierea performanțelor întreprinderii, evidențind capacitatea managerilor de a sesiza cele mai bune alegeri și utilizări ale resurselor, asigurând eficiența și competitivitatea activității.

În analiză, cheltuielile sunt abordate în structuri adecvate obiectivelor și caracteristicilor funcționale și operaționale specifice întreprinderii.

După natură și conținut, conform Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr 3055/2009, în contul de profit și pierdere, cheltuielile întreprinderii sunt structurate:

-cheltuieli de exploatare

- cheltuieli privind stocurile
- cheltuieli cu personalul
- ajustări de valoare privind imobilizările corporale și necorporale

- ajustări de valoare privind activele circulante
- cheltuieli privind prestațiile externe
- cheltuieli cu alte impozite , taxe și vărsăminte asimilate
- alte cheltuieli
- ajustări privind provizioanele
-cheltuieli financiare
- ajustări de valoare privind imobilizările financiare și investițiile deținute ca active circulante
- cheltuielile privind dobânzile
- alte cheltuieli financiare
-cheltuieli extraordinare
- cheltuieli privind calamitățile și alte evenimente extraordinare[1]

2. Metodologia de analiză a cheltuielilor totale

Analiza dinamică

Pentru analiza dinamicii cheltuielilor totale ale întreprinderii este necesar să se calculeze modificările absolute și procentuale intervenite în nivelul acestora astfel:

$$\Delta CT = CT_1 - CT_0 \quad (1)$$

respectiv

$$\Delta Ct\% = \frac{\Delta Ct}{Ct_0} * 100 \quad (2)$$

sau $\Delta Ct\% = I_{Ct} - 100 \quad (3)$

Analiza structurală este o metodă de gestiune curentă și de planificare a cheltuielilor ,ce relevă o serie de aspecte privind apartenența sectorială,orientarea eforturilor,intensitatea capitalistică,modul de finanțare. Totodată pe baza demersului structural se pot efectua analize comparative-cu mediile sectoriale și principalii concurenți evidențiindu-se poziția de evidență a întreprinderii în raport cu ceilalți participanți din sectorul respectiv. O primă abordare structurală a cheltuielilor întreprinderii se face având în vedere natura acestora:cheltuieli de exploatare, financiare și extraordinare și conținutul lor.

În funcție de mărimea și semnul modificărilor intervenite, se pot face aprecieri cu privire la creșterea sau reducerea cheltuielilor totale efective față de cele prevăzute sau din perioada de bază. În cadrul analizei este necesar să se studieze și structura cheltuielilor totale pe cele trei categorii. În acest scop este necesar să se calculeze ponderea fiecărei categorii de cheltuieli în cheltuielile totale precum și modificarea acestor ponderi astfel:

$$G = \frac{Ce, Cf, Cex}{Ct} * 100 \quad (4)$$

respectiv

$$\Delta G = G_1 - G_0 \quad (5)$$

unde: G - greutatea specifică pe categorii de cheltuieli.

În funcție de mărimea și semnul modificărilor intervenite în nivelul acestor ponderi se pot face aprecieri cu privire la schimbările intervenite în structura cheltuielilor totale în perioada curentă față de cea previzionată sau cea din perioada de bază.

Analiza factorială a cheltuielilor are rolul de a identifica și comensura influența factorilor care le determină nivelul și dinamica ,de a stabili cauzele și măsurile pentru sporirea eficienței lor complementar analizei structurale. În vederea aprecierii gradului de realizare a prevederilor ,abaterilor față de perioadele anterioare sau diferențelor de gestiune față de concurenți ,explicării acestora pe baza factorilor de influență,identificați până la nivelul primar de realizare și fundamentării deciziilor corective de eficientizare se apelează la demersul factorial.

Principalul indicator utilizat in analiza factorială a cheltuielilor este rata de eficiență a cheltuielilor ,calculat pe baza relației:

$$R_{CH} = \frac{CH}{V} * 100 \quad (6)$$

$$CT = Ce + Cf + Cext \quad (7)$$

unde:

RCH –rata de eficiență a cheltuielilor

CH –cheltuieli

V-venituri

Aplicarea raționamentului factorial la nivelul cheltuielilor se realizează cu ajutorul indicatorului rata de eficiență a cheltuielilor, determinat pe baza relației:[2]

$$R_{CH} = \frac{CH}{V} * 100 = \frac{\sum_{i=1}^n g_i * r_{ch_i}}{100}$$

unde: g_i = structura veniturilor

Pentru analiza diagnostic a cheltuielilor totale se poate utiliza următoarea relație:

$$a) CT=Ce+Cf+Cex$$

unde: Ct - cheltuieli totale;
Cf - cheltuieli financiare;
Cex - cheltuieli extraordinare;

În cazul acestui model numit și model structural de analiză cuantificarea acțiunii celor trei elemente structurale (variabile independente) asupra cheltuielilor totale se face cu ajutorul metodei balanțiere, iar influențele sunt următoarele:

I. Abaterea cheltuielilor totale:

$$\Delta CT = CT_1 - CT_0 = (Ce_1 + Cf_1 + Cex_1) - (Ce_0 + Cf_0 + Cex_0)$$

II. Abaterea elementelor structurale:

1. Influența cheltuielilor din exploatare

$$\Delta_{Ce}^{Ct} = (Ce_1 - Ce_0)$$

2. Influența cheltuielilor financiare:

$$\Delta_{Cf}^{Ct} = (Cf_1 - Cf_0)$$

3. Influența cheltuielilor extraordinare:

$$\Delta_{Cex}^{Ct} = (Cex_1 - Cex_0)$$

III. Pentru verificare avem relația:

$$\Delta Ct\% = \Delta_{Ce}^{Ct} + \Delta_{Cf}^{Ct} + \Delta_{Cex}^{Ct}$$

3. Studiu de caz privind analiza cheltuielilor totale la SC ARTEGO SA

Pentru analiza evoluției cheltuielilor și veniturilor totale la SC ARTEGO SA în perioada 2014-2015, vom prezenta datele necesare în tabelul de mai jos:

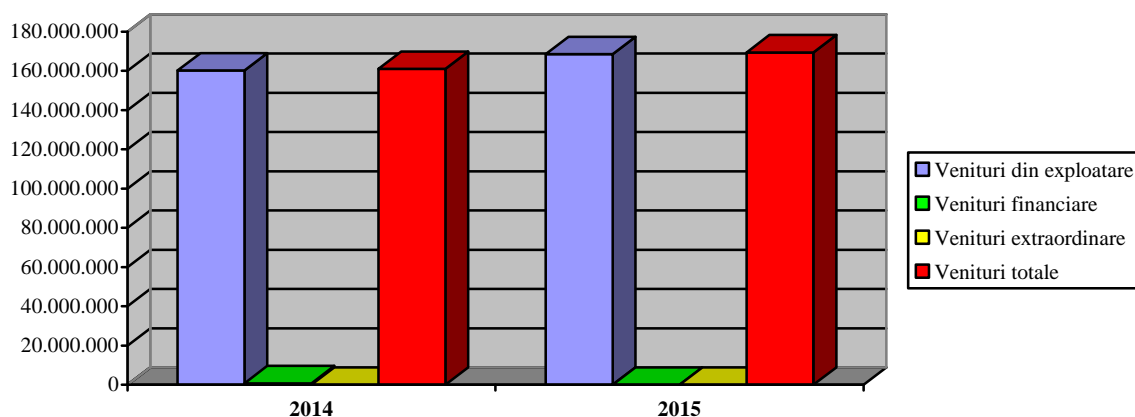
Tabelul nr 1.

Cheltuielile și veniturile la SC ARTEGO SA

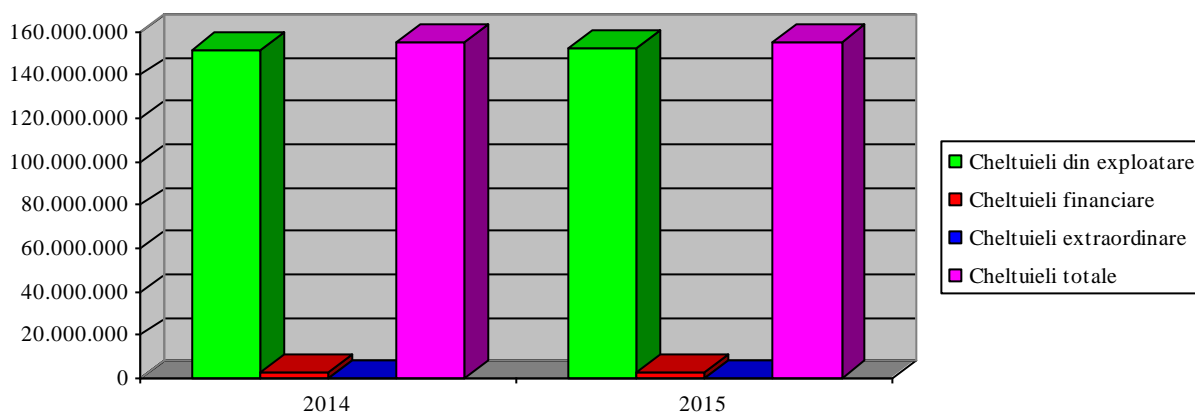
Natura Activității	Cheltuieli		Venituri	
	2014	2015	2014	2015
Exploatare	151.839.706	152.671.080	160.149.167	168.470.735
Financiară	3.104.704	2.557.256	797.455	940.067
Extraordinară	0	0	0	0
Total	154.944.410	155.228.336	160.946.622	169.410.802

Sursa: <http://www.bvb.ro/>

Grafic, evoluția veniturilor și cheltuielilor la SC ARTEGO SA se prezintă astfel:

Graficul nr. 1 - Evoluția veniturilor la SC ARTEGO SA

Graficul nr. 2 - Evoluția cheltuielilor la SC ARTEGO SA

Pentru analiza dinamică a cheltuielilor totale vom utiliza următorii indicatori:

-abaterea absolută:

$$\Delta CT = CT_{2015} - CT_{2014} = 155.228.336 - 154.944.410 = +283.926 \text{ lei}$$

-indicele cheltuielilor totale:

$$\Delta CT\% = \frac{CT_{2015}}{CT_{2014}} \times 100 = \frac{155.228.336}{154.944.410} \times 100 = 100.18\%$$

-indicele de creștere

$$\Delta CT\% = I_{CT} - 100 = 100.18 - 100 = 0.18\%$$

În analiza factorială a cheltuielilor totale la S C ARTEGO SA avem:

I. Abaterea cheltuielilor totale

$$\Delta CT = CT_{2015} - CT_{2014} = (Ce_{2015} + Cf_{2015} + Cex_{2015}) - (Ce_{2014} + Cf_{2014} + Cex_{2014}) = (152.671.080 + 2.557.256 + 0) - (151.839.706 + 3.104.704 + 0) = 155.228.336 - 154.944.410 = +283.926 \text{ lei}$$

II. Influența elementelor componente:

1 Influența cheltuielilor din exploatare:

$$\Delta_{CT}^{Ce} = (Ce_{2015} - Ce_{2014}) = 152.671.080 - 151.839.706 = +831.374 \text{ lei}$$

2 Influența cheltuielilor financiare:

$$\Delta CT = \Delta_{CT}^{Cf} = (Cf_{2015} - Cf_{2014}) = 2.557.256 - 3.104.704 = -547.448 \text{ lei}$$

3. Influența cheltuielilor extraordinare:

$$\Delta_{CT}^{Cex} = (Cex_{2015} - Cex_{2014}) = 0 - 0 = 0 \text{ lei}$$

3. Pentru verificare avem relația:

$$\Delta CT = \Delta_{CT}^{Ce} + \Delta_{CT}^{Cf} + \Delta_{CT}^{Cex}$$

$$283.926 \text{ lei} = 831.374 \text{ lei} + (-547.448 \text{ lei}) + 0$$

$$283.926 \text{ lei} = 283.926 \text{ lei}$$

Analiza structurală a cheltuielilor totale aferentă anului 2015

$$G = \frac{Ce, Cf, Cex}{Ct} * 100$$

$$G_{Ce} = \frac{Ce}{CT} \times 100 = \frac{152.671.080}{155.228.336} \times 100 = 98.35\%$$

=>cheltuielile din exploatare dețin o pondere de 98.35% din cheltuielile totale

$$G_{Cf} = \frac{Cf}{CT} \times 100 = \frac{2.557.256}{155.228.336} \times 100 = 1.65\%$$

=>cheltuielile financiare dețin o pondere de 1.65% din cheltuielile totale ;

$$G_{Cex} = \frac{Cex}{CT} \times 100 = \frac{0}{155.228.336} \times 100 = 0\%$$

=>cheltuielile extraordinare dețin o pondere de 0% din cheltuielile totale

Analiza structurală a cheltuielilor totale aferentă anului 2014:

$$G_{Ce} = \frac{Ce}{CT} \times 100 = \frac{151.839.706}{154.944.410} \times 100 = 98\%$$

=>cheltuielile din exploatare dețin o pondere de 98 % din cheltuielile totale

$$G_{Cf} = \frac{Cf}{CT} \times 100 = \frac{3.104.704}{154.944.410} \times 100 = 2\%$$

=>cheltuielile financiare dețin o pondere de 2% din cheltuielile totale ;

$$G_{Cex} = \frac{Cex}{CT} \times 100 = \frac{0}{154.944.410} \times 100 = 0\%$$

=>cheltuielile extraordinare dețin o pondere de 0% din cheltuielile totale

Tabel nr. 2

Ponderea cheltuielilor totale la SC ARTEGO.SA

Natura activității	Ponderea cheltuielilor	
	2014	2015
Exploatare	98%	98.35%
Financiară	2%	1.65%
Extraordinară	0%	0%

Sursa: prelucrare proprie pe baza datelor de mai sus

4. Concluzii

Cheltuielile sunt oglindite în contul de profit și pierdere pe baza unei proceduri de alocare sistematică și rațională, atunci când se așteaptă să se obțină beneficii economice în decursul mai multor perioade contabile și când asocierea acestora cu veniturile poate fi determinată în mod vag sau indirect.

Cheltuielile unei întreprinderi reflectă sub formă valorică întregul consum de factori de producție sau de resurse materiale, umane și financiare, efectuat pentru fabricarea și vânzarea producției.

Cheltuielile entității reprezintă valorile plătite sau de plătit pentru: consumuri de stocuri, lucrări executate și servicii prestate de care beneficiază entitatea; cheltuieli cu personalul; executarea unor obligații legale sau contractuale.

Pentru reducerea cheltuielilor la 1000 lei venituri totale se poate urmări:

- respectarea criteriului eficienței economice în desfășurarea activității, după care veniturile fiecărei activități desfășurate trebuie să acopere cheltuielile aferente;
- modificarea structurii veniturilor în sensul creșterii ponderii acelor categorii de venituri care înregistrează un nivel al cheltuielilor la 1000 lei venituri totale mai redus decât nivelul mediu al perioadei de bază;
- reducerea cheltuielilor la 1000 lei venituri totale pe categorii de venituri.

Bibliografie

- [1] Bușe, L. – Analiză economico-financiară, Editura Economică, București, 2005; pag 186; pag 187; pag 188
 [2] Ghic Grația, Grigorescu Judith Carmen, Analiză economico-financiară, Ed. Universitară, București, 2008, pag. 167;
 [3] Muntean Mircea, Solomon Daniela – Analiză economico-financiară, Editura Alma Mater, Bacău 2015, pag 129
 [4] Vâlceanu Gheorghe, Robu Vasile, Georgescu Nicolae, Analiză economico-financiară, Ed. Economică, București, 2005, pag. 175